

→ SALUT. FUNDACIÓ SALUT EMPORDÀ

1 de cada 4 persones tindrà un ictus

El 29 d'octubre se celebra el Dia Mundial de l'Ictus, enguany amb el lema '1 de cada 4 de nosaltres patirà un ictus. No siguis l'1'

Redacció | FIGUERES

■ Etimològicament, la paraula *ictus* significa 'cop' i és el nom científic del que es coneix com a febrida, apoplexia, vessament cerebral, embòlia cerebral o trombosi. L'ictus és una alteració de la circulació de la sang al cervell a causa de l'obstrucció o el trencament d'una artèria, la qual cosa provoca que no arribi la sang correctament al teixit cerebral i es danyin estructures neuronals que poden ser essencials per a funcions com parlar o caminar.

Segons dades de l'OMS, aquesta malaltia cada any afecta prop de 15 milions de persones i en provoca la mort de 6 milions. L'ictus és la primera causa de discapacitat i també la primera de mort vascular en les dones. I 1 de cada 4 persones en patirà un al llarg de la seva vida, d'aquí el lema d'aquest any del dia mundial, que se celebra el 29 d'octubre.

La neuròloga de l'Hospital de Figueres, Teresa Osuna, remarca que «a Catalunya es produeix un ictus cada 40 minuts. Per tant, és important prendre consciència que aquesta patologia és greu i afecta molta gent. Cal aprendre a reconèixer ràpidament els símptomes i cuidar-nos amb estratègies de prevenció i promoció d'estils de vida saludable». I afegeix que «hi ha factors de risc no modificables (l'edat, el sexe i la genètica) però n'hi ha molts sobre els quals podem actuar, com deixar de fumar, no consumir alcohol, seguir una dieta mediterrània, controlar el pes, fer activitat física... És a dir, mantenir un estil de vida saludable».

CODI ICTUS. Catalunya disposa d'un protocol d'emergència per al tractament precoç d'aquesta malaltia: el Codi Ictus. Orga-

Actuar ràpid

Com més temps passa entre l'inici dels símptomes i el diagnòstic, menys possibilitats hi ha de tractar l'ictus i més de presentar seqüeles permanents. Per aquest motiu és necessari actuar aviat.

La neuròloga Teresa Osuna destaca que «si l'afectació dura menys de 24 hores, parlem d'un ictus transitori. La majoria es resolen completament en menys d'una hora, però tot i això es tracta d'una situació greu i cal actuar amb rapidesa. S'han de realitzar una sèrie d'exploracions complementàries per diagnosticar correctament l'origen de l'ictus i evitar que es repeteixi».

ELS SÍMPTOMES SÓN MOLT VARIATS I APAREIXEN DE MANERA SOB-TADA:

- Debilitat que afecta una banda del cos
- Pèrdua de visió en un ull o parcial en tots dos
- Pèrdua o dificultat de la parla
- Pèrdua de força o de sensibilitat o paràlisi en un costat del cos o de la cara
- Inestabilitat, desequilibri i incapacitat per caminar
- Mal de cap molt intens i sobtat, no habitual

PER RECONÈIXER-LO FÀCILMENT, PODEM APLICAR L'ESCALA RÀPID:

- 1. Riure (R).** Demanar a la persona que rigui per si té dificultats per moure correctament els músculs de la cara o si hi ha asimetries.
- 2. Aixecar els dos braços (A).** Demanar que aixequi els braços per comprovar si hi ha debilitat o pèrdua de força en alguna extremitat superior.
- 3. Parlar (P).** Demanar que parli per detectar si té problemes per fer-ho correctament.

Si la persona té dificultats amb alguna d'aquestes tres accions, estem davant un possible cas d'ictus (I) i cal trucar De pressa (D) al 112.

nitza l'atenció a partir de la xarxa d'hospitals comarcals, de 14 hospitals de referència i del Sistema d'Emergències Mèdiques, i del qual forma part l'hospital de Figueres.

Actualment, l'equip de Neurologia del centre alt-empordanès –integrat per quatre metges– col·labora en l'atenció als ictus aguts que arriben a l'hospital fent-ne la primera avaluació. La doctora Osuna explica que, en cas de complir els criteris, es realitza al pacient l'estudi TC i l'administració del tractament trombolític endovenós, previst al trasllat del malalt a la Unitat d'Ictus de referència, que en el cas de Figueres és l'Hospital Trueta de Girona.

És important tenir en compte que el circuit d'atenció als malalts amb ictus no s'ha vist afectat per la pandèmia. Tot i això, en els primers mesos del coronavirus van activar un 18% menys de Codi Ictus, probablement perquè els pacients no demanaven ajuda, en alguns casos per por d'anar a un hospital, o bé perquè eren persones grans que havien quedat aïllades. ■

La comarca registra 250 ictus anuals

A l'Alt Empordà es registra una mitjana d'uns 250 ictus cada any, dels quals el 70% requereixen ingrés a l'Hospital de Figueres i, posteriorment, la meitat d'aquests pacients s'hauran de traslladar al Centre Sociosanitari Bernat Jaume perquè necessitaran rehabilitació. «El paper de la rehabilitació és fonamental per millorar el grau de discapacitat a mig termini», concreta la neuròloga de l'Hospital de Figueres, Teresa Osuna, «ja que la major part de la recuperació funcional es produeix en els tres primers mesos després de l'ictus».

La doctora Osuna especifica que «la rehabilitació ha de ser una de les principals prioritats perquè els pacients puguin recuperar l'autonomia perduda. La reeducació de la marxa i la mobilitat és un objectiu clau del tractament. Hem de tenir present que la fatiga, els problemes cognitius, la depressió i la inactivitat durant el primer any d'haver patit un ictus són indicadors del grau de dependència que tindrà aquesta persona més endavant. I és en aquest sentit en què està dedicant molts esforços l'Associació de Malalts i Familiars d'Ictus de Girona. L'any 2019 va iniciar una sèrie d'activitats a la nostra comarca que, malauradament, s'han vist parcialment interrompudes per la pandèmia».

Cursos gratuïts per a professionals de l'àmbit de la salut pública i l'acció social

Impulsem la teua salut

www.dipsalut.cat

Dipsalut
Organisme de Salut Pública
de la Diputació de Girona